

BREDASCHE

COURANT.

ZATURDAG

den 6 NOVEMBER.

S P A N J E.

Madrid den 31 October. De aankomst der Koningin binnen deze hoofdstad heeft gisteren, te midden van de toejuichingen der inwoners, plaats gehad. H. M. was van haren doorlichtigen gemaal en van de infanten vergezeld. De paarden van het Rijtuig, waarin de Koningin zich bevond, werden afgespannen, en, van de poort van Atocha tot aan het paleis, getrokken door jonge lieden, welker kleeding opmerkelijk was.

De plegtige overgave der Koningin aan haren doorlichtigen gemaal heeft, den 20, tenachte des avonds, plaats gehad, gelijk mede de ratificatie van het huwelijk. De dag van heden is voor de kerkelijke plegtigheid in de kerk van Sint-Franciscus den Grooten, en die van morgen, voor een groot gala aan het hof, bestemd.

F R A N K R I J K.

Paris den 30 October. De Liberalen verklaren openlijk, dat de maatregelen van de hoogere regering, om het genootschap van de vrienden der drukpers te doen ontbinden, vruchteloos zullen zijn. De Leden van het genoemde genootschap zijn eergisteren weder bijeengekomen bij den bekenden Gedeputeerden Manuel, doch men heeft, als toen, naar het schijnt, niet op de gewone wijze geraadpleegd. Men verzekerde echter, dat men de Leden eerlang weder op de gewone wijze zoude bijeenroepen.

De Minister van Oorlog heeft dezer dagen weder verscheidene Generaals en Hoofd-Officieren, op halve soldij opgeroepen, om in activen dienst te worden geplaatst, het zij in het commando van Departementen, het zij in het opperbevel over departementale legioenen. De Antiliberalen beklagen zich ten uiterste over deze maatregelen. Het aantal officieren in activen dienst, welke nu meer te voren bij de fransche armeeën zijn aangesteld, blijft in tusschen grooter, dan men, in den eersten opslag zoude denken.

Volgens sommige dagbladen hebben de Missionarissen te Brest onaangenaamheden ondervonden, en zijn zij, met voorkennis van den Bisschop, van daar vertrokken.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

Londen den 27 October. Men heeft brieven en dagbladen ontvangen uit Madrid, van den 13 en uit Kadix van den 6. Het belangrijkste, is, welk dezelve vermelden, is, dat zes duizend spaansche soldaten, welke met nog andere troepen een cordon vormden, rondom de besmette plaatsen, ten einde te zorgen, dat de ziekte geene verdere voortgangen zoude maken, op eens dit cordon hebben verbroken en zich in t binnenland hebben verspreid. Zij hebben zich eerst voor Santa Olalla, een klein dorpje, vertoond; doch bevindende, dat het zelve zulk een groot aantal manschappen niet konde bevatten, zijn zij doorgedrongen tot Cassilis, eene, vrij aanzienlijke plaats. De inwoners zulk eene menigte ziekende aankomen, hadden de poorten gesloten, ten einde de troepen buiten te houden, om geen gebrek aan levensmiddelen te krijgen, en te gelijk eene deputatie naar de officieren gezonden, om dezelve te overhalen, om vooreerst niet verder voort te trekken; waartoe deze laatste, na eenige onderhandeling, hunne toestemming hebben gegeven. Men meldt verder, dat deze troepen tot dien buitengewonen en onverwachten maatregel, te weten, het verbreken van het cordon, genoodzaakt zijn geworden, uit hoofde van het volstrekt gebrek aan levensmiddelen, waarmede zij te worstelen hadden. — De Amerikaansche korvet Hornet is in Gibraltar ten anker gekomen. De Gouverneur dezer vesting, de Generaal Dou, heeft den Kapitein derzelve korvet verlof gegeven, om aan wal te komen en met zijne depeches naar Madrid voort te reizen. Omtrent den inhoud der depeches is nog niets bekend. De Gezant, welke het traktaat aangaande de Florida's heeft gesloten, D. Onis, is thans in Madrid, doch men verzekert, dat Z. M. de Koning hem nog niets aangaande deze aangelegenheden heeft gevraagd, noch gezegd. — Van eenen anderen kant verneemt men, dat een vaartuig, met depeches uit de Havanna komende, in Bilbao is gearriveerd; dat de depeches naar Madrid zijn opgezonden en dadelijk aanleiding hebben gegeven, tot het beleggen van eenen buitengewonen Staatsraad.

De Times verzekert, dat Hunt in omni is met de hervormers van Londen, en dat een ander verzocht zal worden, om de groote vergadering van Finsbury-square te presideren; dat des eerstgenoemden borstbeeld verbroken zoude zijn enz. De tijd zal leren wat er van is.

Het ministericel avondblad verzekert, dat men voortgaat met de ongerustende geruchten ter beurse te versprei-

den; dat men van oneenigheid tusschen de regering en de Bank spreekt, en aan den anderen kant verzekert, dat de Vereenigde Staten van Amerika een eskader zouden hebben afgezonden, om zich meester van Cuba te maken, enz.

Uttreksel uit het dagblad van Carlisle:

Zondag, omtrent 8 uren in den avond, heeft men aan het uitspansel eene breede strook lichts gezien, welke bijna den ganschen zichtbaren horizon, in eene rigting van het oosten naar het westen, besloeg. Dewijl dit luchtverschijnsel in het westelijk gedeelte des eilands niet zichtbaar is geweest, daar geer der dagbladen van dit gedeelte er van gewag maken, zoo kan men daar uit afleiden, dat de hoogte stand van dit licht niet zeer aanmerkelijk moet geweest zijn. Het is haarblijkelijk, dat deze streep of ring uit eene elektrische oorzaak voortspoot, in gevolge de kenteekenen, die hetzelfde onverwijld zijn voorafgegaan. Dien avond, even vóór acht uren, heeft men een ligchaam van licht opgemerkt, aan het noorder eind van het halfrood, op eenen afstand, die wel niet meer dan eenige engelsche mijlen ver kan geweest zijn, zoo veel als men dit met het blote oog heeft kunnen beschouwen. Het gaf zeer heldere lichtstralen van zich, als kwamen dezelve uit een ontzaggelijk vuurfontein voort; en zulk doorblikke en zwarte wolke heen. Deze stralen waren gevolgd van andere, welke door het geheel noordelijk deel van het firmament zichtbaar waren, tot dat dezelve het zenith hadden bereikt. Na gedurende eenigen tijd, als vlammen van licht te hebben van zich gegeven, verdreef zich de wolkstof in de gedaante van eenen schoonen boog van vast licht; en terwijl de hemel afstroomde zeer helder was, is die boog meer dan een uur lang zichtbaar gebleven.

Het dagblad de Kingston Chronicle, van den 3 September, plaatst berichten van Panama, volgens welke twaalf officieren, die te Porto-Bello gevangen gemaakt zijn, op last van den onderkoning van Santa Fé, dood geschoon zijn.

N E D E R L A N D E N

's GRAVENHAGE, den 2 November. Heden zijn onderscheidene afdelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest. Men voorziet, tegen morgen of overmorgen, eene openbare zitting der kamer.

Volgens particulieren brieven uit Kadix van den 12 October, was het aantal zieken alhier des tijds tot meer dan tienduizend vermeerderd en beliep het aantal doden dagelijks meer dan honderd. In de omliggende plaatsen, was het aantal doden, naar gelang der ziele, nog grooter. De regering veroorloofte alleen de lossing van schepen, met levensmiddelen geladen, en van vaartuigen, uit Amerika komende, en wel uit havens, gelegen tusschen de Oicono en de straat van Bahama, voor alle andere schepen was, zoo lang de besmettelijke ziekte duurde, de haven van Algeziras aangewezen.

Van den 3 November. Heden is de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest. In deze zitting zijn gelezen twee concept-wetten, beide houdende regeling van provinciale grensscheidingen, als: 1º. tusschen de provincien Gelderland, Holland, zuidelijk gedeelte, en Utrecht. Beide deze ontwerpen zijn tot nader onderzoek naar de sectien verzonden.

Daar er reeds eenige verzoekschriften bij de vergadering zijn ingekomen en ter tafel gebragt, heeft de President eene commissie tot de partijen voor de tegenwoordige zitting benoemd, aan het hoofd van welke commissie de heer Van Crombrughe zich bevindt.

De vergadering is gescheiden, zonder bepaald adjouchement.

Niet tegenstaande een groot aantal Leden der Tweede Kamer, vooral uit de zuidelijke gewesten, tot nog toe niet is opgekomen, worden de deliberatien over de aangelegene concept-wetten in de sectien voortgezet, en ziet men, in eene eerstvolgende zitting, een of meer rapporten der centrale afdeeling deswegens te gevoelt.

Ook van de Eerste Kamer zijn vele Leden nog niet alhier gearriveerd.

NIJMEGEN, den 2 November. Den 24 oktober, zagen wij voor onze Stad een nieuw bewijs van edelmoedigheid en menschlievendheid. Twee knechts van het schip van den beurtschipper op 's Bosch, J. Vromans met namen Jan Teunissen en Fredrik Willem Janssen, den gang van het schip wittende intrekken, had Jan Teunissen het ongeluk, van achter over, buiten boord, in de snelvlietende rivier de Waal, te vallen.

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

Table with 2 columns: Item names (e.g., Idem, nieuwe Sijndik, Nederlandsche Bank) and numerical values.

eenige schuit van het volgende schip was vast gemaakt, en had het geluk dit te grijpen, waarop J. de Jager zich uit zijne in die boot begaf, en hun beiden binnen boord trok; zoo dat J. Teunissen het behoud van het leven, aan de menschlievende hulp der beiden te danken had.

Wetende, dat de ongelukkige niet zwemmen kon, sloot Fredrik Willem Janssen, dadelijk, zijne makker na te springen, zich zelfs den tijd niet guntende van zijne kneeders uit te trekken, J. de Jager zich in eene boot tot redding, van den dreukeling begeven hebbende, kon hem, ondanks alle aangewende pogingen niet magtig worden, waarop Fredrik Willem Janssen reeds afgemaakte zijne tegenwoordigheid van geest als verlezende, onder die boot duikende, zijnen bewusteloozen makker greep, en boven water bragt. Reeds weder met zijnen buit aan bezinken zijnde, ontdekte zijr oog een roosw, waaraan

Certific. Monte Napol	5	—	—	—
„ Napels	5	—	65	2 66
Obl. Amer., Hope c. f.	5	—	105	2 105
„ Deensche Tollen	4	—	—	—
Spaansche Coupons	—	—	4	2 5

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,
Van den 5 November 1819.

Heet Veertel Tarwe	7:17	—
De Zak Rogge	4:19	—
Het Veertel Gerst (winter)	—	—
Bockwist	4:14	—
Haver	2:11	—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	—	2:12
Grof	—	1:6
Rogge Meel	—	—
Boter	—	6:8
Aardappelen (per Amst. ton.)	3	15
5 1/2 Pond Fijn Tarwe Brood	—	2:12
De 6 Pond Grof	—	2:12
De 6 pond Rogge Brood	—	5:—
Het pond Rundvleesch	—	5:—
Kalfsvleesch	—	5:8
Schaapvleesch	—	6:—
Versch Varkenvleesch	—	6:—
Gerookt	—	9:—
De 1000 pond Hooi	14	10
Siroop (Rogge), 1000 pond	9	—
Het 1000 Eiken Telhout	3	—
Doof Hout	2	3
De Kar Spaansers	3	10
Struiken	4	8
De 100 Mutsaard	2	14

ADVERTENTIE N.

A. BOGAERTS, van *Haarlem*, heeft bij dezen de eer aan alle Heeren en Dames, benevens de geëerde Burgerij van *Breda*, zijnen hartelijken dank te betuigen, voor de aan hem vergunde genegenheid, gedurende de jaren dat hij de Bredasche Kermis heeft bijgewoond, recomandeert zich nogmaals voor deze Markt, dewijl hij zijne affaire quiteert.
Kunnende de Goederen, nog voor handen zijnde, thans 25 procent minder als ordinar verkocht worden. Staat met zijn kraam op de Grootte-Markt, over het huis van den Heer *J. A. Oukrop*, alwaar zijn naam en woonplaats in de kraam te zien is.

NB. **BAL**, op *Vonderdag den 11 November 1819*, in het Lokaal der Schouwburg. De Entree is bepaald op ééne Gulden twee Stuyvers; men zal beghinnen s'avonds ten negen ure.
N. WILLEMS.

Op aanstaande *Vrijdag den 12 November 1819*, zal er bij gelegenheid van de Najaars Markt, een **BAL** gegeven worden, ten Huize van **A. P. B. VELLAACK**, in het **ZEEUWSCH KOFFIJHUIS** op de Grootte Markt te *Breda*. Het Bal zal des avonds ten Tien Ure worden geopend. De Entree voor een Heer, met of zonder Dame, is *ééne Gulden*; voor ieder Dame daar en boven *tien stuyvers*.

GROOT SPEKTAKEL VAN NIEUWIGHEDEN.
De ondergeteekende heeft de eer om van het geëerde publiek bekend te maken dat hij thier gearriveerd is met zijne *uitmuntende verzameling* van **MECANIEKE AUTOMATEN** en **VOGELN**, welke hier nog nooit te zien zijn geweest, maar wel met genoegen in 's Hertogenbosch en andere plaatsen van ons Koninkrijk zijn bezigtigd geworden; *ten eerste*, ziet men een briljante Vogelkooi, waarin zich een doode vogel bevindt, dit kunstwerk fluit 14 differente Aria's en boort in alles een levendigen vogel na; *ten tweede*, een Pendule, welke vier weken loopt, op dezelve bevindt zich een bouquet rozen, waartoe de kleine Cotobri zit, deze is volgens Buffon de kleinste vogel die in alle werldeelen bekend is, dezelve fluit zeer natuurlijk naar het leven, zoo dat men zich verbeelden zou den levendigen vogel te horen; *ten derde*, een fraaie Vogelkooi, waarin een levendige Kanariëvogel zit, deze kooi fluit door bewerking der vogel, zes onderscheidene Aria's; *ten vierde*, een Automaat of Hout Dametje, ter hoogte van twee voet, dit kunstbeeld zit voor een klavier en speelt 10 differente Aria's, Marschen en Menuetten, draat hare oog naar de maat der muziek, maakt haar compliment en speelt naar het leven; *ten vijfde*, het frapant gelijkende portret van Napoleon Buonaparte, zoo als hij zich bevond op het Britsch Majesteits schip de *Bellerophon*, op het tijdstip dat hij de Muzikanten verzocht de *Ruil Britannie* en *G. & save the King* te spelen, (zie de brieven van *William Ward*, Heelmeester op de Nordhumberland) dit beeldje is ter hoogte van twee duim en weegt vier lood van masief goud, de gelijkenis is zoo groot dat men zich verbeelden zou den persoon zelf te zien; *ten zesde*, een fraaie Tempel,

waarin men door het Mechaniek ziet ten voorschijn komen de geheele Vorstelijke Familie van het Koninklijke Huis der Nederlanden en ook onderscheidene Heiden van ons Vaderland; *ten slot* zal men het geëerde publiek amuseeren met het Automaatje of Morensante, dit konststuk spreekt door de kunst, eenige zeer amusante woorden, zoo dat men in deze smaak nog nooit iets diergeijks ten toon heeft gesteld. Nog heeft de ondergeteekende bij zich, tot amusement van het geëerde publiek, eenige Mechanieke fraaijgheden, welke alle van goud en zilver gemaakt zijn. De tentoonstelling is in een nieuwe Tent, expres-selijk daartoe ingerigt, om het geëerd publiek naar genoegen te ontvangen, de Verkoopplaats is op de Vischmarkt, waar het *Transparent* met de woorden *Nederlands kunst* voorhangt, en is te bezigtigen van des morgens 8 tot des avonds 11 ure.

Gs. VAN VLIET.

NB. De bovengemelde is ook nog eigenaar geworden van het model der koers van Buonaparte, in het klein, zoo als hij in het groot bij Waterloo door de geallieerde veroverd is geworden, dit koetsje is een voet groot en loopt door uurwerk een uur van zelfs. De ondergeteekende heeft te ber het geëerd publiek te berigten, dat zij gedurende deze Kermis ten toon zal stellen hare *uitmuntende verzameling van wasch naar het leven gebrachte beelden*, altemaal door haar zelf vervaardigd, waaronder uitmuntende fraaie kunstige Groepen, zoo dat men zich zoude voorstellen levendige personaejen te zien; ook heeft dezelve met veel moeite en vlijt het portret van den verdiensteijken *August von Korzebue* vervaardigd, op het oogenoek dat hij door den Student *Sand te Mannheim* is om het leven gebragt; zoo er heeren en Dames zijn, die *Korzebue* hebben gezien, zullen de gelijkenis sprekend in mijn kabinet aantreffen. De verkoopplaats is op de Havermarkt.

De Wed. Pr. BEKKERS, van Leiden.

BREDA. Op verzoek van eenige voornamen Heeren en Dames dezer stad, zal de geëxamineerde en geëdanteerde Mond Kies en Tandmeester, **A. SIMON NARRHANS DENTZ**, van Amsterdam, alhier te spreken of te ontbieden zijn Maandag en Dingsdag den 15 en 16 November 1819, (doch ook vostrekt niet langer) bij **P. ESNAULT**, in *den Gouden Leeuw*.

Die dits gemelden Dentist over gebreken in den Mond, van welch aard ook, consulereen willen, worden verzocht zich bijtijds te melden of daags te voren de adres te zenden aan voornoemd Logement. Is woonachtig te Amsterdam in de Hoogstraat n.º 7, alwaar ook bij zijn afwezendheid de affaire door deszelfs broeder gecontinueerd worden.

DE GEBROEDERS VAN CLIEFF en W. VAN BERGEN & COMP. Boekverkoopers te *Amsterdam en Breda*, hebben gedrukt en alom aan hunne Correspondenten verzonden: **LESSEN DER WIJSHEID**, voorgesteld in tafereelen uit de *oude Romeinsche Geschiedenis*, aan kinderen uit den *beschaafden stand*, in groot Octavo, 2 1/2 x 1 1/2, in deze tafereelen een twaalfstal uitmakende, naar de volgende tijds behandeld, van welke ieder betrekking heeft tot een hoofd-gebeurtenis der *Romeinich Geschiedenis*, in eenen navenstaande plaat afgebeeld, wordt de jeugd, die reeds eenig geschiedkundig onderwijs genoten heeft, bij die gebeurtenissen nader bepaald, op heilzame lessen daarin voor haar opgesloten, gewezen, en haar alzoo een handleiding gegeven, om zelve de geschiedenis in het algemeen met het meeste nut voor haar tegenwoordig en volgend leven te oefenen.

Een tweede veldafvat dezer Tafereelen, is reeds ter perse, en zal spoedig ter uitgave gereed zijn.

Bij **W. van BERGEN & Comp.**, te Breda, is van de pers gekomen en alomte verzonden: **BEREDENDEERDE ALPHABETISCHE REGISTERS** op de *Wetten op den Ophiel van de In- en Uitgavende Regten en Accijnsen*, waaruit men met een oorslag van het oog kan zien, wat men te verrigten hebbe om in alles overeenkomstig die wetten te handelen, toegebruik en gemak, zoo van de heeren kooplieden als ambtenaren, door **O. van Cattenburgh**, opgedragen aan **Z. E. den Heere Staatsraad, Directeur Generaal APPELIUS**, (tweede gedeelte, eerste stuk), bevattende de beredeneerde registers op de wetten op het Zout en Pekel, Zeep en Potasch enz.; op den Turf; op de Steenkolen, op het Last en Tonnengeld, en op het Buitenslandsch Gedistilleerd & f. 2 1/2.

NB. Bovenstaande Registers, zijn ook ieder afzonderlijk te bekomen, als:

De WET op het Zout en Pekel, groot 1 vel	f 0 - 1 - 0
— op het Zeep, Potasch enz.	1 1/2 vel f 0 - 3 - 0
— op de Turf, 3 1/2 vel	f 0 - 8 - 8
— op de Steenkolen, 2 1/2 vel	f 0 - 6 - 0
— op het Last en Tonnengeld, 13 1/2 vel	f 1 - 7 - 0
— op het Buitenslandsch Gedistilleerd, 1 1/2 vel	f 0 - 4 - 8

BUITENGEWOON VOORDEELIG AANBOD
Voor zeven guldens in plaats van dertien van het **FRUITKUNDIG WOORDENBOEK**.
Onder dezen titel heeft de heer **J. F. SERRURTER** een nieuw uitstekend Werk geschreven, behelzende al het geen betrekking heeft tot de kennis en het behoudenis (Het vervolg op de kant van deze blaadje.)

gebrek val alle Fruiten; alsmede het Aankweken, Veredelen Snoeijen en beknagden van Vruuchtboomen, toekant aanleggen van Broelbakken, Trekkassen, Orajarien enz. opgemakt, deels uit eigen veeljarig, deels uit de beste opgemakte, van de geoudfste In- en Oit- en jongste waarmenig van de geoudfste In- en Oit-ladische Hortulanen, bijzonder van den bij Fra k. R. R. woneerde door zinnelch fre over hetzelfde vak vermak den hege C. R. I. S. T. N. van den niet minder beroemden Heer van des Konings van Engeland, den heere F. O. R. S. Y. M. Dit Werk is belangrik en voordelich voor Liefhebbers van Buitenslandsche, Minn of Boonsgarden; en alkan- genaast levens, daar in in hetzelfde voordelich Werk op de voorrekening van W. VAN BERGEN & COMP. te Breda.

GOUDRIJENSTIG HANDBOEK, voor *Nederlandsche* oorspronkelijke uitgave, in het Hoogduitsch a f 2. 10. Dit voortreffelijk boek, waarvan in Duitschland dertien afdragen in het licht verschenen, en welks zijding hoof den 1100 Eerwaarder Apostolischen Vlatius. Bij de geredende geuzenis van hetzelfde den

Christenen in met vallen i andrik te worden, handboeken en waaraan de **Libbje** Ervanten Heer Artsprister ver- kmaat dat hetzere bekant is om de christelike zeden te verdueren en voor God te loeren leven, onderscheidt zich-guudelyk met vele andere kerkboeken, zoo door ke- righent van uitvoering, als door de belangrijkhed van inhoud, dewijl d'art als gevonden wordt, wat een R. K. k. hand- ke-nieuw behedenende in te ondefijheid van verdueren. Een register de d'iet met een g. m. n. t. v. d. v. l. van Smetstien Marcus versierde die werk, het welk mis- IN ALLE SOORTRIN VAN BANDEN GEBOUWEN verkrijgbaar en te ontbieden is.